

nem Thinget uden Omtale. Da vilde vi nemlig have været vis paa, at den Uklarhed, som mulig nu findes i § 2, vilde være bleven hevet. Imidlertid forekommer det mig for mit Vedkommende, at der er Anledning til at gjøre den Bemærkning, at jeg ikke kan skjønne, at den Paragraf vel har kunnet affattes paa anden Maade, end det er flet; thi der blev udtrykkelig af den vedkommende Minister gjort opmærksom paa, at denne Paragraf ikke maatte misforstås, som om der derved gaves Regjeringen nogen Bemyndigelse til at gaa ud over de Bestemmelser, som af internationale Hensyn vare trufne, Bestemmelser, som medførte, at der maatte lægges særlig Vægt paa, hvad der forstås ved de Udtryk, der indeholdtes i Paragrafen om at kunne betragtes som danske Statsborgere. Naar det ærede Medlem nu har opstillet en Fortolkning om, at dette at have taget fast Ophold i Riget skulde være ensbetydende med at have vundet dansk Statsborgerret eller at have bevaret dansk Statsborgerret, tillader jeg mig at betvivle, at dette er ganske korrekt. Jeg tror heller ikke, at det ærede Medlem vil kunne gennemføre den Paastand, at den, der har Indfødsret i Landet ved at være født i Hertugdømmerne og dervia efter 16de November 1870 kommer hertil og tager fast Bopæl her i Landet, derved har erhvervet dansk Statsborgerret. Det forekommer mig, at der er visse Undtagelser, der i alt Fald maatte gjøres fra en saadan Regel. Det kan være, at den Paagjældende har paa en Maade bundet sig saaledes til at være en anden Stats Underfaat, at ikke den blotte Tilflytning fra denne anden Stat i Forbindelse med, at han har Indfødsret her i Landet, kan gjøre ham til dansk Statsborger. Jeg sætter for Exempel, at han er født i Hertugdømmerne, har været Embedsmand nede i Hertugdømmerne efter 1870 og derpaa flytter her til Landet; saa tror jeg, at han ikke blot derved, at han flytter til en Kommune og siger: Nu tager jeg fast Bopæl her, kan siges at have erhvervet dansk Statsborgerret. Men hvad jeg egentlig ønskede at gjøre opmærksom paa, er, at jeg tror, at det er nødvendigt, navnlig paa Grund af de internationale Konventioner, der have fundet Sted angaaende Fortolkningen af Bestemmelserne i Fredstraktaten af 16de November 1864, at Regjeringen har en fuldkommen Frihed til at bedømme, hvorvidt de Betingelser ere opfyldte, som findes i Lovens § 2, at Vedkommende er at betragte som dansk Statsborger. Jeg har, fordi Sagen interesserer mig meget, idet jeg ogsaa har haft Udskilligt med Begjæringer om ekstraordinære Hjemstedsbeviser at gjøre, i Anledning af Forespørgselen gransket i hele denne Sag, og jeg vil tilstaa, at den er af en overordentlig indviklet og omfattende Natur, beror paa en saadan Mængde Skrivelser fra Indenrigsministeriet og Udenrigsministeriet, at dersom man skulde forklare det hele Forhold, vilde det

tage meget lang Tid og ogsaa overflige mine Corner. Jeg har imidlertid ønsket at bemærke, hvad der stemmer med, hvad der allerede er udtalt af den høitærede Indenrigsminister, at de Tilfælde, jeg har haft, hvor der har været Spørgsmaal om at begjære ekstraordinære Hjemstedsbeviser udstedte, have været saadanne, hvor Vedkommende har ønsket Hjemstedsbeviset for at indgaa Hægtestab og bosætte sig i Slesvig eller i Holsten. Man vandt altsaa ikke nogen dansk Underfaat ved et saadant Hjemstedsbevis, men gav den Paagjældende det netop for at tabe ham, og jeg ser heller ikke, at der praktisk er Andet at gjøre, end at lade dette staa overladt til Regjeringens Bedømmelse i hvert enkelt Tilfælde, fordi der er mangfoldige Hensyn, der maa tages, førend dette ekstraordinære Hjemstedsbevis kan udstedes. Særligt tror jeg, at med Hensyn til det, som navnlig den anden ærede Forespørger omtalte, vil det være rigtigst, da det formodentlig har lange Udsigter med at faae en ny Fattiglovgivning, at forsøge at indskrænke sig til f. Ex. ved det private Initiativ at søge foretaget den Forandring i Fattiglovgivningen, hvortil der ganske vist efter min Mening er Trang, at der forholdsvis med Hensyn til Guld fra Slesvig og Holsten som med Hensyn til alle andre Mennesker i Verden, at de ved 5 Mars fast Ophold i en Kommune erhverve Forsørgelsesret i den. Dertil tror jeg, det er praktisk rigtigst at indskrænke den hele Sag. Skulle vi videre ind paa Spørgsmaalet om Hjemstedsbeviser, komme vi ind paa Spørgsmaal, hvor vil ikke selv ere ganske eneraadige.

Indenrigsministeren: Jeg ønsker blot at gjøre en Bemærkning lige overfor det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Mæken). Jeg er selvfølgelig ikke uenig med ham i Opfattelsen af Betydningen af Lovtekster og eksterne, at Lovteksten i mange Tilfælde og navnlig, hvor det gjælder private Rettigheder, maa være det Afgjørende ved Fortolkningen; men jeg haaber ogsaa, at det ærede Medlem vil give mig Ret i, at Forholdet er noget anderledes, naar der, saaledes som her, er Tale om at indrømme en Minister en Bemyndigelse, der kan Ministeren umulig se bort fra den Begrænsning, som det har været tilfiet at give Bemyndigelsen. Dette gjælder ikke blot i dette Tilfælde, men ogsaa i andre Tilfælde, hvor der, om jeg saa maa sige, foreligger en tiltiende Overenskomst mellem Lovgivningsmagten og Ministeren om Forstaaelsen af en saadan Bemyndigelse, som gives en Minister. Dette er jevnlig Tilfældet ved Finantsloven; det kan være Tilfældet ogsaa ved andre Love, hvor jeg for mit Vedkommende vilde anse det som et Brud paa Loyaliteten, om en Minister vilde tiltage sig en større Bemyndigelse paa det omspurgte Omraade end den, som det er tilfiet at give ham. Det forekommer mig, at i alt Fald i det foreliggende